

Chicago obsodila tiranijo jugoslov. vladnega režima

PROTESTNI SHOD V CHICAGI. — CHICAŠKI KATOLIŠKI SLOVENCJI IZRAZILI SVOJE OGORČENJE NAD PREGANJANJEM KATOLIČANSTVA V JUGOSLAVIJI. — GOVORNIKI IZRAŽALI UPANJE, DA SE BO CELA SLOVENSKA AMERIKA DVIGNILA IN SLEDILA VZGLEDU CHICAGE.

Chicago, Ill. — Dolgo je ameriška Slovenija mirno gledala trpljenje bratov in sestra v stari domovini in preganjanja, ki so mu izpostavljeni od strani diktatorske vlade v Beogradu. Dolgo je čakala, da se bodo odgovorni činitelji spametovali in izpomenili sami od sebe svojo politiko tiranstva, s katero izpodkopa temelje jugoslovanske državi. Z žalostjo pa je morala končno uvideti ameriška Slovenija, da se je v svojem pri-čakovanju varala, uvidela je, da ima opraviti z nepopoljšljivimi, zakrknjenimi šovinisti, katerim ni mar blagor države in prebivalstva, marveč slepo skušajo udeležiti svoje fanatične ideje in spravljajo spoti vse, kar se ne sklada z njih framsonskimi načrti. Gnev, ki je dolgo dušil ameriško Slovenijo, je moral končno bruhniti na dan, uvidela je, da mora pokazati, da obsoja teroristično in krivično ravnanje belgajske vlade nad njenimi rojaki v domovini.

Chicago je pričela. Tukajšnja katoliška narodna skupina za preteklo soboto zvečer protestni shod, na katerem je z dostojnimi, toda odločnimi besedami povedala belgajski vladi, da je medala belgajski vladi, da je medala potrdila pravico prekoračenja. Shod je bil sklican izključno v namen, da se protestira proti preganjanju katoličanov v domovini. Zavedamo se sicer, da belgajska vlada uganja tudi v drugih ozirih svoje tiranske čine, toda teh je toliko, da bi bilo shodu. Vzela se je le zadeva, ki nas kot katoličane najbolj boli, namreč zatiranje katoličanstva.

Cela slovenska Amerika pokaže ogorčenje

Na shodu, ki je bil številno obiskan, je nastopilo več odličnih govornikov, ki so razložili navzočim nezasišana nasilja, katere se izvajajo od strani belgajskega framsonskega režima nad katoliškim življenjem v Jugoslaviji; obenem pa so govorniki pozvali poslušalce, naj odobrijo resolucijo, ki bo belgajski vladi jasno izrazila ogorčenje nad njenim nečloveškim postopanjem. Pozivali so obenem celo ameriško Slovenijo, naj se dvigne kakor en mož; naselbina za naselbine naj nastopi, prireajo naj protestne shode in pošiljajo z njih svoj glas preko morja v staro domovino, da bo belgajski režim spoznal, da ima opraviti z združenimi Slovenci od Atlantika do Pacifika. Iz svoje svobode ne nove domovine naj pošiljajo ameriški Slovenci svojim zatiranim bratom preko morja svoje simpatije in jim s tem pokažejo, da jim stoji ob strani v njih težkem boju. Izrazilo se je na shodu upanje, da je sedanji chikaški protestni shod zažgal prvo grmado. Kakor so svoječasno obveščali Slovenci drug drugega o vpadu Turkov v njih domovino z zažiganjem grmad, tako naj zdaj ameriška Slovenija pokaže, da je edina in grmad, protestni shodi, naj se zaži-

gajo od naselbine do naselbine in naj pričajo o nevarnosti, ki preti naši stari domovini.

Slovenski liberalci — špijoni

Glavni govornik na shodu je bil bivši župnik pri sv. Štefanu v Chicagi, Rev. Anzelm Murn. Povrnili se je namreč ravnokar iz stare domovine, v kateri je preživel iz zdravstvenih razlogov daljše čase. Kot tak je lahko mnogo povedal o razmerah tamkaj. Presenetil je navzoče, ko je povdarjal, da preganjanja katoličanstva niso toliko krivi Srbi, na katere zlasti tukaj v Ameriki navadno zvrčamo vso krivdo. Ne Srbi, marveč slovenske poturice so pri tem najbolj divje. Slov. liberalci, ki se zbirajo okrog 'Jutra' in 'Slovenskega naroda', so v prvi vrsti krivi sedanjih razmer. Zadržati tri leta so se namreč udingali gnusnemu špijonažnemu delu in oni sami ovajajo svoje lastne rojake. Po večini so take ovadbe navadna izmišljotina, ki jih napravljajo z namenom, da škodujejo svojem katoliškemu sosedu. Slovenski liberalci so se torej ponižali, da opravljajo vlogu najnižkotnejših vhnov. Sedanji režim, je izvajal govornik, ni osvražen samo v Sloveniji in Hrvatski, marveč obsoja ga tudi pošten Srbi sami. Vzdržati se more na krmilu edino z nasiljem in s pomočjo neznosne cenzure. Ta vladna cenzura pa je do skrajnosti pristranska. Dočim daje liberalnemu in framsonskemu časopisu skoraj popolno prostost, je katoliškim listom docela zamašila usta, da ne morejo niti besedice črtniti v svojo obrambo. S to cenzuro se je vlada tudi umetno zavarovala proti kakemu morebitnemu organiziranemu nastopu napram sebi. Ako ima v kakem kraju kaka skupina, — navadno je to dijaštvo, — korajžo, da javno protestira proti vladi, se v drugih krajih o tem nikdar ne izve potom časopisja; privatni viri so edini način obveščanja, a še ti so skrajno nevarni, kajti osebam, ki jih ima vlada na sumu, se celo njih pisma cenzurirajo. Take so razmere v Jugoslaviji, za katere svoboda je prešlo kri toliko nje junaških sinov.

Pred shodom in med programom je nastopilo tukajšnje pevsko društvo 'Adrija', katero nam je zapelo par slovenskih domoljubnih pesmi. Po koncu shoda, po prečitani in odobreni resoluciji, pa je z Adrijom vred pela cela dvorana pesem 'Hej Sloveni'.

Prihodnjič se bo objavila resolucija, ki je bila na shodu enoglasno sprejeta, podpisana od predsednikov vseh tukajšnjih katoliških društev, in ki bo poslana belgajski vladi, vsem katoliškim škofom v Jugoslaviji in na vsa druga merodajna mesta.

"Naš list 'Amer. Slovenec' je trdnjava, ki je ne sme premagati tudi njen najhujši sovražnik, depresija!"

MRS. ROOSEVELT V QUEBEC

Slika kaže "prvo gospo" Združenih držav Mrs. Franklin D. Roosevelt, pred železniško postajo, kjer so ji izložili njen roadster automobil, s katerim se je vzela, ko se je nahajala na počitnicah.

PRIPRAVE ZA PREKLIC

Illinois se pripravlja za kontrolo nad pijančami.

Springfield, Ill. — Kakor se splošno računa, bo prohibicijski 18. amendment k ustavi gotovo preklican še pred koncem letošnjega leta. S to napovedjo se strinja tudi guvernir tukajšnje države, Horner, in zato se je izrazil preteklo soboto, da bo bržkone potrebno, da se bo sklicalo izredno zasedanje zakonodajne tekom te zime, da se bodo sprejeli potrebni zakoni za promet s pijančami. Prihodnje redno zasedanje je določeno za januarja 1935 in brez izrednega zasedanja bi ostala država Illinois brez vsake kontrole nad pijančami.

MR. KREMESEC OPERIRAN

Chicago, Ill. — Zadnji teden je moral na operacijo v bolnišnico sv. Antona naš znani slovenski mesar Mr. Math Kremesec. Vrlemo možu želimo čimprej njegova okrevanja in povratka domov!

RUSKI DELAVCI ZAPUŠČAJO RUDNIKE

Moskva, Rusija. — Kakor se povzema iz sovjetskih časopisov, vlada precejšnje razburjenje nad stalnim padanjem produkcije premoga v Rusiji zadnjih par tednov. Vzrok temu je, ker se niža število rudarskih delavcev. Nekateri so šli namreč na farme ob sedanjem času žetve, večina pa enostavno zapušča svoje delo, ne da bi prej kaj javila. Povod za to dezertacijo se navajajo slabe stanovanjske razmere med premogarji in pomanjkljiva prehrana.

STAR POLITIK ZOPET V OSPREDJU

Chicago, Ill. — Bivši župan tega mesta, ki je služil v tem uradu svoječasno pet terminov, C. H. Harrison, je po dvajsetih letih zopet stopil v javno življenje. Mož je star 73 let. Za njegovo podporo pri predsedniški kampanji ga je predsednik Roosevelt zdaj odškodoval s tem, da ga je imenoval za kolektorja federalnih davkov za severni Illinois.

KRIŽEM SVETA

— Clarendville, N. F. —

Italijanska armada 24 aeroplanov, ki se vrača domov, je nameravala odleteti preko Atlantika pretekli petek. Vsled slabega vremena, ki vlada na morju, pa je moral biti polet odložen za nedoločen čas.

Berlin, Nemčija. — Tajna policija je v Prusiji zaplenila vse izdaje ameriške mesečne revije "Red Book Magazine," in sicer vsled nekega članka, o katerem pravijo oblasti, da ogroža javno varnost in red.

Atene, Grčija. — Številno konferenco se je vršilo med članiki tukajšnje vlade, da rešijo vprašanje, ki je nastalo, ko so italijanski vojaki izasedli štir neobljudene otoke, ki so jih Grki doslej smatrali za svojo last.

Dutch Harbor, Alaska. — Silovit potresni sunek se je občutil tukaj pretekli petek zjutraj. Dasi pa je potres trajal 15 sekund, ni očividno povzročil nikake znatne škode, kajti več ur pozneje se niso prispela o njih nobena poročila.

EVROPI UGAJAJO "HIGHBALLS"

London, Anglija. — Evropejci, ki so med časom najstrojše prohibicijske dobe pomilovali Amerikance, češ, da si ne morejo privoščiti pijače, so svoje mnenje temeljito izpomenili med časom ekonomske konference. V gostilni namreč, ki so jo obiskovali delegati konference, privoščila ameriška delegacija pricoščila ameriško prohibicijsko pijačo "highballs". Kmalu so pričeli pokušati to pijačo tudi delegati drugih držav in prišlo je končno tako daleč, da je postala ta pijača najbolj priljubljena med vsemi Amerikanci končno vendar niso bili taki reveži med prohibicijo.

MUSSOLINIJEV ROJSTNI DAN

Rim, Italija. — Preteklo soboto je praznoval Mussolini svoj 50. rojstni dan. Kakor se prej domnevalo, se je časopisom prepovedalo, da bi o tem kaj ome-

NOVE ZAPOSLOTITVE

Nad milijon brezposelnih pride do dela ta mesec.

Washington, D.C. — Delodajalci iz cele Unije se odzivajo na poziv predsednika Roosevelta in pošiljajo v Washington svoje podpisane obveznice, na katerih izjavljajo, da bodo v smislu Rooseveltovih zahtev znižali število delovnih ur in zvišali minimalne plače. Kakor se iz vladnih krogov sliši, se pričakuje, da se bo lahko takoj začetkom tega meseca postavilo na delo nad milijon brezposelnih.

OJAČENA AKCIJA PROTI ZLOČINSTVU

Chicago, Ill. — Nasilen umor, ki se je izvršil v p. edeljek preteklega tedna pred sodiščem nad nekimi policistom, je vzbudil v taki meri javno ogorčenje, da so se oblastni organi čutili prisiljene, da započnejo intenzivno kampanjo v svrhu zatiranja zločinstva. Prvi cilj je, da polove in spravijo pod ključ vse bolj znane zločince, in potem, da se obravnava proti njim izvrši s pospešeno hitrostjo. Tekom tega tedna se bo vršila poročna obravnava proti sedmerim osebam, ki so bile v kaki zvezi z omenjenim umorom nad policistom.

V SUHAŠKI PRESTOLICI SE PRODAJA PIVO

Westerville, O. — Tukajšnje mesto je izbrala protisaluska liga za svojo prestolico, od koder je vodila celo svojo suhaško kampanjo. Mesto pa je bilo tudi vzorno suho in skozi zadnjih 60 let se ni v njem prodajala nikakva opojna pijača. Lahko si je zdaj predstavljati, kako razburjenje je nastalo med suhaškimi krogi, ko je nek tukašnji trgovec zaprosil za licenco, da sme prodajati pivo. Suhači ga skušajo na lepe in grde načine prigovoriti, naj svoj namen opusti in ne onečasti dobrega imena, ki ga je mesto uživalo doslej, mož pa pravi, da se na vsa ta suhaška prizadevanja ne bo oziral.

ni, kajti Mussolini ne mara, da bi se razglašalo, da postaja star.

Iz Jugoslavije.

GLAD IN OBUP V RUDNISKIH REVIRJIH. — RUDARSKA DECA OMEDELEVA OD LAKOTE — ŽALOSTEN POHOD GLADUJOČIH RUDARSKIH ŽEN. — SMRTNA KOSA. — DRUGE VESTI IN NOVICE IZ STAREGA KRAJA.

Črna beda v Trbovljah

Trbovlje, meseca julija. — Trbovlje so zadnje dni vse na nogah, in z njimi vsa zagorska in hrastniška dolina. Žene so stopile v akcijo, da pribore dela svojim možem in odrastlim sinovom in tako kruha svojim otrokom. Zadržana jamija je bil plačilni dan, ki je pokazal vso bedo rudarjev, ki se "de-lajo." Že zgodaj v jutranjih urah se je zbrala pred poslopjem rudniškega ravnateljstva velika deputacija žensk in brezposelnih, ki je imela edino zahtevo: 2000 ljudi, med katero so bile matere z otroci v naročju, se je od tam podala k županu v Trbovljah, kjer so podrobno razložili obupen položaj, v katerem se nahajajo ti, ki so se "zaposleni," ko zaslužijo na 14 dni komaj 130 Din (okoli \$2.50). Vodstvo rudnika je namreč uvedlo posebno prakso, da pušča rudarje vedno v neki nestrpni negotovosti. Kadar po daljšem počitku spet začno delati, jih šele tik pred začetkom dela pokličejo v jame. Žene so pa sklenile, da ne bodo pustile v rove nikogar, razen onih delavcev, ki morajo biti na licu mesta zaradi varovanja jamskih vodov in naprav. Rudarji so namreč opazili, da je delo krivično razdeljeno. Medtem ko mnogi delajo le po eden ali dva dni na teden, so mnogi, ki niso toliko potrebni, zaposleni skoro vsaki dan. Odločno zahtevajo pravično razdelitev dela.

Otroci stradajo

Trbovlje, 4. julija. — Otroci naših rudarjev so danes pač največji mučeniki. Brez mleka jočejo na prsih svojih sestrskih mater in po svojih črvi- vili zibkaj. Brez kruha, brez krompirja in še brez vsakih raztrganih cap rastejo v mladost. Nešteto krat se je v zadnjem času pripetilo, da je učiteljica vprašala kakor smrt izsušeno rudarsko dekletce, ki je med poukom pričelo medlet pred njo. "Kaj nisi nič zajtrkovala?" — in otrok je odgovoril: "Sem." — "Kaj pa si imela za zajutrek?" — "Črno kavo." — "Kaj boš pa imela za kosilo?" — Črno kavo." — pa za večerjo?" — Črno kavo." — Črna kava in ti- sto bedno sočivje, kar ga zra- ste po majhnih rudniških trto- vih je hrana, ob kateri sedaj doraščajo rudarski otroci. Može pa ob tej hrani po dva- krat na teden hodijo v rudni- ke. Potrebna je takojšnja po- moč, a ne vedo od kje bi jo poslali.

Stare izkopine

Ravnatelj Narodnega muze- ja v Beogradu, Dr. Vlada Pet- kovič se je zadnja leta bavil z arheološkimi izkopavanji in raziskovanji v Stobih, v Južni Srbiji. Njegova ekspedicija je peljati v bolnico.

izkopala redke zanimivosti in arheološke spomenike. Odkri- la je monumentalno mestno kapijo, veličasten trg, ki je do zadnje podrobnosti enak trgu sv. Petra v Rimu. Poleg tega so izkopali še mnogo drugih starinskih spomenikov nepre- cenljive arheološke vrednosti.

Uboj

V Podzemlju so našli mrtve- ga z razbito lobanjo 22-letne- ga kmečkega fanta Martina Jakliča iz Zemlja pri Pod- zemlju. Najbrže so se fantje pri povratku s kake zidnice stegli in tako je postal Jaklič nesrečna žrtev fantovskega pretepa.

Žalosten pojav sedanjih časov

Na javni dražbi v Ljubljani so bile pred kratkim prodane dve umetniški sliki priznanih slovenskih umetnikov. Boben je zapel pri umetnikih, radi neplačanih davkov. Slike so bile prodane po izredno nizki ceni. Ena na primer, ki je bila na zadnji razstavi slik cenjena na 10.000 Din je bila na draž- bi prodana za 1000 Din.

Cerknica

Velike ciganske tolpe so se prikradle v Cerknico in ko- lico in kradle po Begunjah, Selščku, Topolu in Bezuljaku. Prizadetih je veliko posestni- kov, pri katerih so se tatovi oglašili. Nekaj so jih ujeli oro- žniki pri Blokah, nekaj so jih pa polovili že pri Čabru.

Smrtna kosa

Na Vranskem je umrla Eli- zabeta Masilo, mala posestnica in žena čevljarja, stara 28 let. — V Novem mestu je umrla Ursula Nikolič. — V Mozirju je umrl Alojzij Goričar, tovarnar in posestnik. V Ptujju je umrla Marija Cvikel, mati trgovca Cvikla, stara 74 let.

Huda nesreča

Na Poniškav pri Trebnjem je 25-letni Alojz Pust, hlapec pri posestniku Čehu, peljal s travnika voz sena. Ko je hotel med potjo zavreti kolo, je ne- srečno padel in kolo mu je šlo preko glave. V bolnici v Kan- diji je drugi dan izdihnil.

Do smrti povožena

Med postajama Ptuj — Moškanjci je našel progovni preglednik med obema tračni- cama ležečo, do smrti povože- no žensko, katero so pozneje prepoznali za 19-letno Marijo Čuš. Ne ve se, ali se je zgodila nesreča, ali je dekle sama šla pod vlak.

Opekeli se je

Ko je v Pekošah pri Prager- skem gorelo, se je pri gašenju nevarno opekeli 38 letni dela- vec Jože Vogrinc. Morali so ga pod vlak.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.

Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkov in dnevoj po praznikih.Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telephone: CANAL 5544

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredni-
stvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je
čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov
uredništvo ne vrača.POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači,
do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
s tem veliko pomagata listu.Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Fašizem in manjšine

Dva velika dokaza obstojata, da je med fašizmom na papirju in fašizmom v praksi bistvena razlika. Mussolini kot Hitler priznava v svojih programih in svojih besedah prvenstvo Cerkve na polju mladinske in narodno-moralne vzgoje. Mussolini kot Hitler poveljuje taisto narodno zavest in posebej naglašata, da hočeta zato spoštovati taisto narodno zavest tudi drugih narodov in priznavati pravice narodnih manjšin v svojih državah. Kako izgleda ta fašistični program v praksi? Mussolini je izsilil od Vatikana pristaneke, da prevzame država celotno mladinsko vzgojo in da Cerkve pri tem le sodeluje. Hitlerjanska Nemčija ap se že danes potaplja v kulturnem boju proti Cerkvi. Kako daleč je narodni socializem Adolfa Hitlerja v tem pogledu zablodil, kaže v drastični luči na pr. graško narodno-socialistično glasilo "Grazer Tagblatt", ki poziva starše, naj pošljejo v prihodnjem šolskem letu svoje otroke k verskemu pouku germanske verske občine, ki jih bo vzgajala v narodno-poganskem duhu. ("Völkisch-heidnischer Glaubensunterricht"! Grazer Tagblatt z dne 1. junija.)

Drugi veliki dokaz nedoslednosti nacionalistično prebujenih Italijanov in Nemcev pa je v njihovem postopanju napram narodnim manjšinam. Fašizem se baš v tem oziru izkazuje kot navadna pravica nasilja in brutalne moči, kot nacionalna sebičnost, ki tirja vse zase, a sosedu ničesar ne priznava.

Zgodovina primorskih Slovencev in Hrvatov v Julijski krajini in južnotirolskih Nemcev je v svojem petnajstletnem razdobju ena sama dolga vrsta zatiranja in ljutega napadanja fašizma narodne manjšine v državi. Brez vsakih pravic v šoli, občini in župniji so neitalijanski narodi pod fašističnim režimom brez vse moči predani raznovrstnim poizkusom raznarodovanja in poitalijančenja, oropani celo osebne svobode in ponižani v prave sužnje fašistične države. Zaman so klici mednarodnega sveta, zaman prizadevanja cerkvenih krogov in manjšinskih kongresov — brezobzirno in zlobnosledno sledi italijanski fašizem glasovom nacionalnega egoizma in se ne bi ustrašil niti najskrajnih sredstev premoženjske razlastitve in pregnanja slovanskih in nemških državljanov iz svoje države.

Nič manj žalostna ni slika današnjega položaja lužiških Srbov in hitlerjanski Nemčiji. Stoinpetdesettisoč članov šteje ta slovanski otok, ob katerega butajo že stoletja valovi nemškega morja. Nikdar ni bilo dobro lužiškim Srbov, njihove ljudske šole niso nikdar poznale materne jezika, njihova domača beseda v cerkvi je bila vedno ogrožena. Kot manjvredne državljane se jih je odpravilo od državnih služb in oviralo njihovo gospodarsko povzdigo. To je bil položaj lužiških Srbov pred Hitlerjevim nastopom.

Ustavil je delovanje prosvetnih in gospodarskih organizacij, zaprl knjigarne, zasedel Lužiško banko, narodne voditelje pa poslal v koncentracijske tabore. To je fašistična kultura šestdesetmilijonskega naroda napram stoinpetdesettisočemu slovansko-ljudstvu, ki nima niti materinskega naroda in niti države, ki bi mu nudila zaslobo! To je narodno-socialistični manjšinski program v praksi!

SOUTHČIKAŽANI V JEČME-
NOVEM MESTU

So. Chicago, Ill.

V nedeljo 23. julija smo se odpravili Southčikaški Dolenjci na Stažersko, oziroma v Milwaukee. Šli smo skupno s "St. Florian Base-Ball Team". Vsega skupaj nas je bilo dva busa in od 8 do 10 avtomobilov. Z malo izjemo smo bili skoro sami Dolenjci. Milwaukee je pa že tako znano, da je tam največ Stažerjev. Imeli smo se prav dobro, čeprav nas je že po poti potrla, ker je vse kazalo, da nam bo dež prekril račune in ne bo moč igrati. Lilo je res kakor iz skafar in to s prav malimi prenehajaj od Waukegana, pa dokler smo prišli v Milwaukee. Prenehalo je ravno tedaj, ko smo se ustavili v Milwaukee pri Mr. Sagadinu.

Kdo ne zna še starega reka: "Beer ti t made Milwaukee famous". Zato se nas je toliko odpravilo iz So. Chicago v ječmenovo mesto, da se sami prepričamo o resničnosti gori omenjenega reka in če ta rek je sploh drži. Jaz rečem da še drži. To smo kmalu videli in takoj poskusili že pri Mr. Sagadinu. — Ko nas je dež pral že med potjo, se eden oglasi in predlaga, če bi ne bilo boljše, da se vrnemo domov, ker igre itak ne bo, radi dežja. Da ste slišali, kako je zaorilo od vseh strani in iz vseh grl: "We want beer".

Kakor že omenjeno smo se najprej ustavili pri Mr. Sagadinu in se tam malo pokrepčali. Med tem časom so pa eni imeli veliko dela, da so pronašli in izvedeli, če bo igra in kje se bo igralo. — Nekaj ugovorov je bilo slišati od nasprotne strani, da je za igro premokro, toda naši fantje so rekli, da hočejo igrati, pa če tudi rubber boots obujejo, in pa korajža velja, če nas Milwaukee premagajo, pa tudi dobro. — They are good sports.

Navsezadnje se je vendar igra pričela in sicer še skoraj po 5. uri, po našem čičaškem času. Prostor je bil vse kaj drugega kakor dober, toda proti koncu igre so se tla posušila in še celo solnce je posijalo na igralce. — Srčca se je nagibala zdaj sem, zdaj tja in proti koncu, so bili naši fantje za en "run" že naprej, pa ti pride milwauski "catcher" Mr. Janežič in napravi "Home run" ter s tem naredi igro enako. Well, So. Čikaški fantje se pa še niso hoteli podati, pod nobenim pogojem. Če prav močno utrujeni po dolgi vožnji so še enkrat dobro prišli in Milwaukee častno premagali v 10. imingu ter zmago slavno odšli z bojišča s zmago 7 proti 5. — V resnici, je bila ta zmaga težko pridobljena, zato je pa toliko bolj sladka. Sedaj

jim je zagotovljen prvi prostor.

Po končani igri so nas Milwaukeec vodili na prostor, kjer nam je ženski svet pripravil prav okusno večerjo. Prav lepa hvala. — Po večerji se je pa razvila vesela zabava, med katero so eni plesali, drugi so se pa okoriščali z milwauskim pivom. Imajo pa v Milwaukee kupa pice za pivo tako velike, da jih je treba z obema rokama k ustom prinesiti. Ker nas je pa bilo več kakor so imeli takih kozarcev, so pa pivo kar v male lonce točili, da smo bili bolj hitro postreženi. Naš "Shiek" iz So. Chicago je tudi izpraznil enega velikega za 10c. Da nismo šli kar tako v Milwaukee, samo gledati igro, ampak tudi da pokusimo in se napijemo milwauskega piva se boste dragi bralci lahko prepričali, ko vam povem, da smo posušili kar tri "kornere" kjer so točili pivo, da je piva na treh krajih naenkrat zmanjkalo. Zato smo jo pa tudi bolj zgodaj pobrisali domov, kamor smo prišli že zgodaj v jutro. — Naš Novinar se je nam pa v Milwaukee izgubil in je še danes "cranky" da ni bil med nami in ni imel z nami vred "good time". Se bo že privadil, da se je treba, če gre od doma, držati družbe s katero se pride, ne pa stikati o koli po tujem mestu. Ni čudno, da je potem prišel še drugi dan z dnevom domov.

Se ena je bila tudi med nami v Milwaukee in mi je žal, da se nisem z njo seznanil, ker kakor slišim, je tudi ona "Dolenjske" krvi. Prišla je pa iz La Salle sicer, La Sallita. Znana mi je samo po imenu s katerim se podpisuje pod razne dopise, slovenske in angleške, katere tudi pri nas prebiramo. Upam, da se vidimo na Labor Day. Takrat upam, da bo prišlo še tudi kaj več drugih rojakov. Kako in zakaj, bomo že se povedali.

Delavske razmere se počasi izboljšujejo in upamo, da bodo v bližnji bodočnosti že veliko boljše, kar vsi želimo, da si ljudje zopet nekoliko opomorejo. Mladina je velika in bi bila že v veliko pomoč staršem, če bi se delo tudi za to odprlo. Bog daj, da bi se. — Novice mora pa Novinar poročati, ker on ima patent na nje in jih bo gotovo poročal. Menda ga bo ja minila ista slaba volja zaradi milwauskega piva in pa "good time", katerega je zamudil.

Fr. Juvancič.

— Philadelphia, Pa. — Med tem, ko je kopal grob na pokopališču, je bil 47 letni grobokop Oscar Brown ubit od strele. V bližini je bil ubit na isti način neki drugi možki, ki je igral golf.

—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

TO IN ONO

ČUDEN DOGODEK

Pred dobrim letom so prinesli nemški listi iz Bromberga sledečo vest. Tu se je mudil nekaj dni posestnik Foltanski, njegova žena in otroci pa so bili na letovišču v samotni gozdarski hiši pri Tuflu. Foltanski je slišal ponoči, ko je že ležal, zazvoniti telefon. Vzel je slušalko na uho in slišal čisto razločno glas svoje žene, ki mu je rekla: "Henrik, pridi takoj in vzemi otroke. Ne želim, da bi ob mojem grobu jokali." Zagonečno se mu je zdelo to naročilo; vedel je, da v hiši, v kateri je njegova žena na letovišču, ni telefona, pa tudi daleč na okoli ne. Drugo jutro je šel v Brombergu na poštni urad vprašati, a dobil je odgovor, da niso celo noč napravili z njegovim aparatom nikake zveze. Kmalu nato pa je prišel v Bromberg k njemu mož na avtomobilu s poročilom, da je ob 1 ponoči umrla njegova žena. Ob 12 jo je nenadoma prijel močan srčni krč; pol ure se je borila s smrtjo. Ob pogledu na svoje otroke, ki so okoli nje stali in bridko jokali, je večkrat glasno vzdihnila: "Ko bi mogla s svojim možem vsaj telefonično govoriti." — Dokazano je, da iz te samotne gozdarske hiše, v kateri je umrla ta gospa, ni nikdo ponoči odšel in kraj, kjer je prvi telefon, je 7 milj oddaljen od te hiše.

PREBIVALSTVO FRANCJE

Pariški Statistični urad objavlja rezultat ljudskega štetja v Franciji konec leta 1932. Francija je imela tedaj 41,8. 34.923 prebivalcev. Rojstev je bilo lani 727.246. smrtnih primerov pa 660.882. Lansko leto je stopilo v zakon 314.878 parov, sodišče pa je izreklo 21.848 ločitev.

MODROVANJE STAREGA
TURČINA

V Beyreuth je prispel najstarejši Turčin, Badik aga, ki pravi, da ima 149 let in trdi, da je bil rojen pet let pred francosko revolucijo. Ko si je beg ogledoval Beyreuth, je dejal, da se je mesto, odkar ga je zadnjič videl, to je leta 1830, precej spremenilo. Od vseh svojih žen se najraje spominja prve, ki mu je povila 15 otrok in ki je umrla takoj po ameriški državljanski vojni. "Bila je krepkosta tovarišica", pripoveduje o njej stari vdovec; "danes pa so ženske brez živcev".

7 LET KAKOR 7 UR

Pred 7 leti je v Rimu zbudila veliko pozornost vest, da je knežji par Paterno stopil v samostan. Knez in kneginja sta bila iz sicilijskega plemiškega rodu, toda kljub temu sta se odpovedala svetu. Knez je postal menih v Monzi, njegova žena pa se je zaobljubila karmeličankam v Milanu. Šele po 7 letih je mogla kneginja, ki se zdaj imenuje sestra Marija, govoriti z nekim svojim sorodnikom. Dejala mu je: "Sedem let mojega

najsrečnejšega življenja, ki ga nikdo ne more motiti, je poteklo kakor sedem ur." in izginila je s sandalami na nogah zopet v svojo celico.

RUSKO NOVINSTVO

V Moskvi so priredili nedavno dan tiska. Ob tej priliki so spregovorili ruski listi o novinskih razmerah v Rusiji. Po zadnji uradni statistiki iz l. 1928 je izhajalo v Rusiji 577 listov v skupni nakladi 9 milijonov izvodov. L. 1932 pa so našli že 6683 časnikov s skupno naklado 35 milijonov izvodov. Časniki sovjetske Unije izhajajo v 63 jezikih.

100 LET SO ŽIDALI
KATEDRALO

Šele letos so dokončali v glavnem mestu Bolivije Le Paz katedralo, ki so jo gradili že nad 100 let. Nobena cerkev na svetu gotovo ne stoji tako visoko kakor ta. Sežidana je namreč na točki, ki leži do 14000 čevljev nad morsk gladino. Tudi sicer ima svoje posebnosti. Z njo so zazidali ploskov 15000 kvadratnih čevljev. Njen glavni oltar se dviga 45 čevljev pod zemljo. Cerkev je okrašena z raznimi kamenitimi in lesenimi kipi, ki so jih izdelali domačini. Kupola sega v višino 250 čevljev, podpirajo jo ogromni stebri. V cerkvi je prostora za 12.000 ljudi, graditi so jo pričeli l. 1835.

IMUNOST ZOPER KAČJI PIK

Znani so primeri ljudi, ki jim kačji strup ne škodi. Iz navedenega časa poročajo o nekem berlinskem zasebnem raziskovalcu, ki rad lovi kače in so ga te, zlasti pa gade, ki so ga piliči že 20-krat. Posredica je vedno samo naznata oteklina, ki traja kvečjemu nekoliko tednov.

Nekoga drugega nemškega učenjaka, ki isto tako rad lovi kače, so gačje piliči že tridesetkrat. Pičeno mesto je bilo za nekoliko ur neobčutljivo — in to je bilo vse.

Na prvi pogled se zdi, kakor da bi bila ta imunost zoper kačji strup prirojena, a znanost pravi, da je samo pridobljena s prvim pikom. Kačji strup učinkuje v takšnih primerih kakor kašno cepivo in znano je, da ga tudi v resnici in z uspehom uporabljajo kot serum zoper pik. Pač pa imajo nekatere živali prirojeno imunost, n. pr. ježi.

POPRAVEK

Iz dopisa, ki je bil poslan iz Barbertaina v Ohio in priobčen v štev. 142, A. S. z dne 25. julija se vidi, da tiskarski škrat ne pozna nobene manire in si prisvaja pravico, da kar na svojo roko prestavlja slovenske duhovnike. V omenjenem dopisu se namreč bere: Naš Father Moder, namesto — Naš Father Medin, kar je edino pravilno. Rev. Father Moder je namreč za župnika v Bridgeton, Pa., in ne v Barbertainu.

Pom. ur.

"Priateljela spoznaš v nesreči, sotrdujnika listov pa v depresiji!" — Rev. J. Černe.

Radi krize. — "Kje pa je drugi mlin? Poprej sta stala tukaj dva mlina."

"Veste moral sem enega poudreti. Za dva ni bilo dovolj vetra."

Brihten sin. — Oče: "Ljubi sin, kaj bo s teboj, ako se ne odvadiš pijančevanja?"

Sin: "Oče, le brez skrbi bodite in pomislite: dobro vino napravi dobro kri, dobra kri povzroča dobro voljo, ki nam daje lepši misli, lepe misli nam navedajo do dobrih del in do bra dela nam pomagajo v nebesa..."

Pomagala si je — "Mina, ali ste na barometru kaj sukali?" Seveda sem, na lepo sem ga postavila, ker je jutri mol prost dan."

Razumljivo — No, kako se godi vašima sinovima, gospa? — Starejši se je oženil, mlajši semu se pa godi zelo dobro.

V vlaku. — Ta predor je strašno dolg.

— Ne čudi se, saj sediva v zadnjem vagonu.

Pozna jo. — Povej mi mo prijatelj, kam skriváš denarja ga žena nikoli ne najde? — V košarico pod njene raztrgane nogavice, ki jih itak nikoli ne bo vzela v roke.

Pred sodiščem. — Sodnik: Obtoženec, ali priznate, da ste vrgli zeno skozi okno?

— Seveda priznam, gospod sodnik toda izvolite pomisliti da sem ravnal v silni razburjenosti.

— To vas nikakor ne opravičuje. Pomislite vendar, kakšno nesrečo bi bil zakrivil, če bi šel tisti hip kdo mimo vaše hiše.

V gledališču. — Služkinja ob koncu glasbene drame, ko umirajoči Tristan še vedno poje: — Čuj, Janez, meni se zdi da bo ta gospod še okrevl.

V zavarovalnici — Čudno da je vaš mož umrl tako hitro po zavarovanju.

— Nkar se ne čudite, gospod. Pretegnel se je pri delu, da bi mogel plačati zavarovalnino.

Tepcem ne posoja — Ali mi posodiš teh \$500 ali ne?

— Jaz te pa vprašam, če mi vrneš denar?

— Seveda ti ga vrnem.

— Torej ti ne posodim nič, kajti tepcem načelno ne posojam denarja.

Predrugacil se je — Ona: "Ti si bil čisto drugi človek, ko sem te vzela." — On: "Seveda sem bil, namreč velik tepec."

"TARZAN IN ZLATI LEV"

(63)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Pri svitu smolnate baklje sta zagledala Tarzana in La police okrog in okrog in na njih velike mošnje podobne malim žakeljčkom. Starec je razvel enega izmed njih in stresel iz njega najdražecnejše diamante na svetu. "To so diamanti, ki jih Bolganji hranijo za Atlantance, ki pravijo, da se vrnejo in jih bodo zahtevali. Vrednost vsakega žakeljčka je večja, kakor je katerakoli kraljevska vrednost na svetu."

Tu imata vsak en žakeljček za spomin," je dejal starec ter dal Tarzanu in La vsakemu enega in enega je vzel sam. "To vzemimo seboj za srečo, za slučaj, da pridemo živi iz te doline." Iz te podzemne sobane all bolje zakladnice jih je vodil starec po dolgih primitivnih lestvah. Kmalu so dospeli pred glavna izhodna vrata, ki so bila pa z vijaki privita in zaprta. Ne daleč od teh pa so bila vrata, skozi katere je dospel v stolp Tarzana.

Ko so prišli po lestvah zadnji zamorci je Tarzan pojasnil vsem, kako bodo izvršili beg. Rekel je, grem da odvijem vijake. Ko se vrata odpro tedaj bežimo vsi z največjo naglico, da nas Bolganji prehitro ne opazijo in nam ne zastavijo pota. Bolganji kaj takega seveda niso pričakovali, da jih bodo prevrtili na tak način. Ko so se vrata odprla in so udri skoz nj njatarec, La in zamorci in zadnji za njimi Tarzan in lev Džabalja, so Bolganji zarjuli.

Divje so rjuli Bolganji in se sagnali v tek za ubožniki. "Teci hitro naravnost proti Oparju," je rekel Tarzan La. "Mi pa se postavimo v boj proti Bolganjem, da jih zadržimo." — "Ne, tudi enega koraka ne naredim brez Tebe," je dejala duhovnica La. "Kakor hočeš," odvrne Tarzan. Zdalj so Bolganji že napadli. Začel se je krvavi ples. Zamorci so odbijali težke gorile. Med tem, pa zakliče La: "Glej, glej Tarzan!..." Kaj pride zdaj...

DENAR

pošiljam v Jugoslavijo in druge dele sveta po dnevnem kurzu. Zadnje dneve dinar stalno raste in se cene pogosto spreminjajo. Računamo po ceni onega dneva, ko denar prejmemo. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
\$ 3.00	135 Din Za \$ 5.00 pošljite...\$ 5.75
\$ 5.00	230 Din Za \$10.00 pošljite...\$10.85
\$10.00	478 Din Za \$15.00 pošljite...\$16.00
\$10.25	500 Din Za \$20.00 pošljite...\$21.00
\$20.00	975 Din Za \$25.00 pošljite...\$26.00
\$20.40	1000 Din Za \$40.00 pošljite...\$41.25
\$50.00	2475 Din Za \$50.00 pošljite...\$51.50

Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD.

CHICAGO, ILL.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 7 Ponedeljek — Sv. Kajetan.
 2 Torek — Sv. Ciriljak in somuč.
 9 Sreda — Sv. Janez Vianej.
 10 Četrtek — Sv. Lavrencij, muč.
 11 Petek — Sv. Tiburcij in somuč.
 12 Sobota — Sv. Klara.
 13 Nedelja — Sv. Janez Berkman.

DEVETA NEDELJA PO BINKOSTIH.

Rev. J. C. Smoley:

Nekaj nenavadnega slišimo v današnjem evangeliju. Kristus Gospod gre v Jeruzalem, in ko se je mestu približal, se je razjokal. Gotovo so te solze mnogo pomenile. Mnogo, če pomislimo okolščine, v katerih se je Gospod razjokal. Bil je Sin božji, ki je jokal. Če navaden človek joka, njegov jok pogosto nima kajkega posebnega vzroka, morda solze tudi niso resnične. Če pa joka Sin božji, mora biti pa kaj posebnega. Nehote se nam vsiljuje vprašanje: Zakaj je jokal? Odgovor nam da evangelij: "O ko bi poznal, Jeruzalem tudi ti, in to v ta tvoj dan, kaj je tebi v mir!" Kaj pa naj bilo Jeruzalemu v mir? Veste: Kristus, Odrašenik. Ze Caharija, prerok, je rekel: "Raduj se, hči sionska, raduj se hči jeruzalemska, kralj tvoj pride k tebi," tega kralja so pa Jeruzalemcani zavržili. Zavržili so ga trdovratneži in veri, niso hoteli sprejeti njegovega nauka, zavržili ga v nrahih. So pa še danes taki ljudje, ki so zavržili Gospoda, so to brezverci, so to ti, ki se od svojih grehov nočejo k njemu obrniti.

Judovskemu narodu je pošiljal Bog preroke, ki naj bi ga pripravljali na prihod Odrašenikov. Povedali so natanko, kedar pride. Toda Jeruzalemcani so hoteli imeti kralja, toda kralja, ki je učil: "Učite se od mene, ker sem krotak in od srca ponižen". Judje niso marali. — Kristus je učil, kakor se nikdo pred njim; potrjeval svoj nauk s čudeži, toda Jeruzalemcani mu niso verjeli, trdili, da Boga preklinja in da dela čudeže s pomočjo hudica!

Kristus je klical: "Delajte pokoro!" Če ne bote delali pokore, bote vsi pogubljeni. In kaj je bila posledica teh svaril in opominov? Koliko se jih je pa obrnilo? Tako malo. . . Marija Magdalena, razbojnik na križu. . . Zato je jokal Gospod: "O Jeruzalem, ki bi ti spoznal, kaj je tebi v pokoj!"

Poglejmo okoli sebe. Ali ne vidimo danes istih razmer? Vsak človek je neki Jeruzalem, k kateremu se približuje Kristus. Tebi, prijatelj, se približuje. "Pridite k meni vsi", kliče. Kaj pa store ljudje? Vidite sami. Vero v Kristusa so zavržili, zavržili so nauke njegove nravnosti. Hočejo biti svoji lastni gospodje nad svojimi mislimi, besedami, dejanji. Ni li vzroka dovoli, da se Gospod ne razjoka tudi nad nami?

Kristus je pa jokal nad Jeruzalemom tudi radi tega, ker je videl, kaka sodba ga čaka radi trdovratnosti. "Prišli bodo nad te dnevi, ko te bodo sovražniki obdali z okopi, te podjarmili, pokončali bodo tebe in tvoje sinove, ne bodo pustili kamena kamenu." Veste, kako se je vse to izpolnilo. 37 let po Gospodovi smrti so rimske armade obkrožile Jeruzalem, ki je trpel grozno lakoto in kuge, dokler ga Rimljani niso dobili v svoje roke in ga pokončali. Bila je to huda kazen. Bilo je trpljenje, kakršnega ni bilo od pričetka sveta. So li imeli Jeruzalemcani kak izgovor v svojo opravičilo? So li mogli reči: Mi tebe, Gospod, nismo poznali, nismo poznali tvojega nauka? Ne, niso imeli. Gospod jim je lahko rekel: Pošljal sem k vam preroke, zakaj jih niste poslušali? Zakaj niste verovali mojim delom in čudežem?

"Obkolili te bodo sovražniki in te podjarmili." Tako se bo zgodilo vsakemu zakrknjencu, vsakemu brezvercu pri poslednji sodbi. Bo li imel kdo kak izgovor? Spomnite se Lazarja in bogatini. V večnosti je bogatin trpel in prosil: "Pošlji koga k mojemu bratu, da bi se rešili." Toda reklo se mu je: "Imajo Mojze in preroke, te naj poslušajo." Tako bo rekel brezverec Gospod: "Imel si škofo, duhovne, ki so oznanjali moj nauk, zakaj jih nisi poslušal?" Pa bo morda kdo teh rekel: Videl sem to in ono napako pri duhovnu, mu pa nisem zaupal. In Gospod mu bo rekel: Jaz bom sodil njegove napake, ne pa ti! Rekel bo kdo: Zapoljal sem bil, in Gospod mu bo odgovoril: Ti bi bil mene poslušal, ne pa ljudi.

Prijatelji, če kdo izmed nas vidi, da je tudi on vzrok, da bi se Gospod nad njim razjokal, naj se skesano obrne k Gospodu in prosí, da mu pomnoži njegovo vero, da ga utrdi v nravnosti, da bo našel milost, kakor jo je našla Marija Magdalena.

RAZNE NOVICE IZ NEODREŠENE DOMOVINE

Zalostni spomini

Pred tridesetimi leti je bilo. Nad Trstom je začelo vroče poletno sonce. Sopren dan, ki je napovedoval nevihto. Torek, 13. julija leta 1920.

Ob takih dneih so tržaške ulice zlasti v prvih popoldanskih urah prazne. Vse išče zavetja pred pekočim solncem v hladnih prostorih javnih lokalov. Kavarna "Balkan" v Narodnem domu je bila zlasti ob takih popoldnevih zelo prijetno zbirališče tržaške jugoslovanske družbe in vseh tistih naših ljudi, ki so po opravkih ali za zabavo prihajali v Trst od zunaj. Tistega popoldneva pa je bila kavarna — zaprtja in ravno tako tudi restavracija na drugem vogalu. Težke zehajoče zavornice so bile spuščene in ves Narodni dom je bil kakor izumrl. Hotel "Balkan" je bil res poln tujcev, večinoma madžarskih in rumunskih

"Amerikancev," ki so se s svojimi družinami vračali iz Amerike v domovino in so tistega jutra po precej težkem potovanju prispeti s Cosulichovim prekoceanskim parnikom v Trst. Med ostalimi tujci sta bila v hotelu tudi radovoljski rojak Lekarnar Roblek, ki je s svojo mlado ženo, hčerko ljubljanskega odvjetnika dr. Tomiška, prišel iz Merana in se nastanil v drugem nadstropju "Balkana". V istem nadstropju, s sobo na Vojašnični trgi, je stanoval tudi neki italijanski poročnik. Tukašnji Slovenci in Hrvati so čutili tistega dne v ozračju neko posebno saporiko, ki je napovedovala težak vihar. Že zgodaj zjutraj se je raznesla po mestu vest, da je prejšnje noči v Splitu prišlo do spopada med italijanskimi mornarji in jugoslovanskimi stražami in sta bila v tem spopadu ubita dva Italijana. Vedelo se je tudi, da fašistovski

Belgijski fantje in dekleta plešejo narodne belgijske ples v narodnih nošah na svetovni razstavi v Chicagi. Belgijski imajo na razstavi posnetek belgijske vasi.

"akcijske skvadre" le še čakajo primernega povoda, da bi se enako, kakor so se nad socialisti in komunisti — "Lavoratore" so že požgali — znesle tudi nad Jugoslovani. Tako je bilo umljivo, da so tržaški Jugoslovani, ko so izvedeli za splitski dogodek, takoj zaslutili, da bodo fašistovski nasilneži s svojim vrhovnim poveljnikom, Francescom Giunto na čelu, zlomili ta splitski dogodek, da bi, kakor so vedno obetali, "obračunali" tudi s slovenskimi izdajalci in rovarji". Ko se je potem že za tisti predvečer napovedalo javno protestno zborovanje na Velikem trgu z glavnim govornikom Giunto, je bilo jasno, da se pripravljajo dogodki, kakor jih Trst ni doživel niti tedaj, ko je ob vstopu Italije v svetovno vojno tržaška italijanska poulična druhal, vzklajajoč Avstriji in njenemu cesarju, požigala, pustošila in ropala lastnino — Italijanov.

Francesco Giunta, ki se je pozneje kot prvak fašistične stranke, v kateri je dosegel najvišje položaje, nešteto krat s ponosom imenoval požigalca Narodnega doma, je sam opisal v Mussolinijevi "Gerarchiji" dogodek tistega dne in povedal, kako je s pozivom "Na Balkan" povedel maso proti Narodnemu domu. Neposredni povod za ta poziv pa da mu je dala vest, ki so mu jo sporočili med njegovim govorom, da so baje Slovenci ob samem zborovanju med zborovanjem ubili nekega fašista. In tu je pričetek vseh fašističnih zavijanj in laži o vseh teh dogodkih.

Tisti, ki je bil ranjen med fašističnim zborovanjem na Velikem trgu, je bil namreč oni italijanski poročnik Casciana, ki so ga pozneje fašisti začeli pristižati med svoje "mučenike", češ, da ga je — zadel strel iz Narodnega doma. Resnica pa je, da je poročnik Casciana, ki je kot protifašist, kakor so bili tedaj skoraj vsi italijanski častniki, med Giuntinim govorom odločno protestiral proti njegovemu hujskanju, nabodel z bodalom neki fašist. Casciana s trga "Capo di piazza" prepeljal v vojaško bolnico, kjer je umrl, a pred smrtjo izpovedal, kako in zakaj je bil ranjen. Stvar se je tedaj nekako zakrila, a pozneje se je Casciana pojavil kot fašistični "mučenik", nedolžna žrtev "slovanske pasje zalege", ki je po lažeh tedanjih in sedanjih fašističnih listov in njihovih še hujših nefašističnih priganjancev streljala iz Narodnega doma in metala bombe.

Napad na Narodni dom se je pričel malo pred sedmo uro zvečer od treh strani: z Vojašničnega trga, po bivši Dunajski ulici, sedaj Fabio Filzi, in s trga pred glavno pošto. Znamenje za naskok je dal neki možak s petardo, ki jo je vrzel z zadnjega okna (v smeri proti pošti) tretjega nadstropja ravnateljstva državnih železnic v ulici Giorgio Galatti. Vse stranske ulice pa so se nemudoma izpraznile, ker se je na trg pred Narodnim domom postavila četa tedanje Nitijevske "guardie regie" (policije). Ki je kot iz strelskega jarka začela obstreljevati Narodni dom, ka-

mor so že bili vdrtli fašisti s kaptami bencina, ki so ga nosili iz bližnje vojašnice. Goreti je začelo istočasno v kavarni, restavraciji in v hotelu, kjer so polili z bencinom preproge po hodnikih in zažgali. Streljanje je prenehalo šele nekako po preteku pol ure, ko so prispeli gasilci, katerim pa je Giunta sam s samokresom v roki prepovedal gašenje.

Ljudje, ki so bili v Narodnem domu, so se skušali rešiti na ulico Geppa. Ta pa so jih čakali fašisti in so jih neusmiljeno tolkli z gorjaci. Pozneje so tako zastražili ta izhod, da tu sploh nihče več ni mogel iz Narodnega doma. Nameščenci v hotelu in restavraciji ter tujci, kolikor se jih je moglo rešiti preko gorečih hodnikov, so se z okna na stopnišču spuščali na stekleno streho gledališke dvorane in so po njej prehajali na drugo stran, v krilo v ulici Giorgio Galatti, kjer so bila, kakor znano, zasebna stanovanja, v njih pa skoraj same ženske in otroci. Odtod so, ko je ponehalo streljanje, prišli na ulico, kjer pa jih je druhal tudi napadla z gorjaci. To malokd se je rešil težkih udarcev. Nekaj pa so jih naravnost pobili na tla.

Lekarnar Roblek se s svojo ženo ni mogel rešiti po gorečem hodniku. Skočila sta z ženo z okna drugega nadstropja na Vojašnični trg, pri čemer se je Roblek ubil, soproga se pa težko poškodovala. Kako se je rešil oni italijanski častnik, ni znano. Pač pa so bili očitvidi, ki so trdili, da so ga videli, kako je s samokresom streljal z okna v fašistično množico na trgu. Če je ta trditve resnična, so bili pač njegovi strelji tisti, ki so prihajali iz Narodnega doma.

Fašisti so že tedaj trdili in trdijo tudi še danes, da je bila v Narodnem domu cela zaloga bomb, ki so potem pokale v ognju. Resnica pa je, da so pokale plinske cevi, kar se je pozneje ob pregledovanju pogoriščja moglo neizpodbitno ugotoviti, dočim pa na drugače popolnoma nedotaknjenih zidovih, ki danes tako dobro rabijo hotelu "Regina", ni bilo nikjer nič najmanjšega sledu kakih eksplozij.

Po mnenju vseh, ki so vedeli, koliko ljudi je bilo tedaj nastanjenih v hotelu, je moralo okoli 50 oseb, tujcev, "Amerikancev", ki so spali v svojih sobah, zgoreti v hotelu.

Narodni dom je gorel celih osem dni: od torka 13. julija, do srede, 21. julija. Gasili so samo toliko, da je boljše in vse zgorelo. Kjer prvi ogenj ni napravil svojice dolžnosti, so ponoči prišli iznova polili bencin in zažgali. Tako se je zgodilo v krilu v ulici Giorgio Galatti, kjer na stopnišču ni mogel ogenj preko dveh glavnih zidov, pa so drugo noč iznova zažgali še nepoškodovani del stavbe.

Toda v torek, 13. julija 1920. leta, ni bil zažgan samo Narodni dom, temveč so se istočasno po že prej določenem načrtu porazšle po mestu množestvilne manjše fašistovske tolpe, ki so

opustošile vsa narodna društva, tiskarno in uredništvo lista "Enost", vse zavode, tudi denarne, odvetniške pisarne, a ravno tako tudi tedanjo delegacijo Kraljevine SHS — konzulata še ni bilo — kjer so pohištvo zmetali na ulico in zažgali. Sežgali so tudi jugoslovensko državno trobojnico, znak našega državnega zastopništva.

13. julija je minilo trinajst let, odkar je italijanski fašizem na tako barbarski, tako zločinski, nečloveški način uničil središče, ognjišče naše kulture in prosvete v Trstu. Sodobni Herostrat Francesco Giunta se še danes s ponosom trka na svoje zločinske prsi in si da pošiljati poklonitvene pozdrave svojih nekdanjih požigalcev in morilskih pomagačev, najvdanejša priznanja za svoje največje junaško delo. Kolo zgodovine pa se vrti neazdržno. Zgorel je tržaški Narodni dom, uničenih je bilo v trinajstih letih toliko neprecenljivih dobrin, narodu šeststih stoisočev duš je odvzeto, potepatno, ugonobljeno vse, kar je bilo njegovega, vse, da bi ga zbrisali z lica njegove rodne zemlje. Toda ta narod vzlic vsemu temu še živi. In kolo zgodovine se vrti in vrti: "Ko bi gori, eto ga doli; a ko doli, gori ustaje!" Kdo more reči, da ne pride prej ali slej obletnica 13. julija, ko bo ta do smrti namučeni narod preživel svoje — mučitelje!

SIROM JUGOSLAVIJE

Oproščen župnik
 Pred državnim sodiščem v Kamniku je stal vodiški župnik Peter Janc, ki je bil ovaden, da je razširjal neke alarmantne vesti, da so namreč neki nepridipravi streljali pred Društvenih domom. Bil je oproščen, ker njegovi nasprotniki niso mogli dokazati, da se ni streljalo, čeprav so se trudili, da bi bil župnik obsojen.

Šest slovenskih kmetij zgorelo
 Iz Ljutomer poročajo, da je v Dedoncih, ne daleč od Radgone, na Avstrijski strani, zbruhnil požar, ki je vpepelil imetj šestim slovenskim posestnikom. Zanetili so menda otroci in tako je uničene polvase. Lastniki trpijo večjo škodo.

To so sejmarji
 Iz Maribora poročajo, da so drugi dan po nekem živinskem sejmu, našli na sejnišču neko kravo, ki se je mirno pasla. Očitvidno jo je gospodar pozabil tam.

Tretjič je poskusila
 Delavčeva žena Marija Z. iz Maribora, stara 72 let, je poskušala že trikrat umreti, pa ji ni uspelo. Enkrat je v samomorilnem namenu pila petrolej, drugič je jedla steklene drobtice, sedaj poročajo pa, da si je prerezala vrat. Vselej so jo rešili v bolnici.

Kolesa in motorna vozila
 Kakor pišejo iz Ljubljane,

je Sloveniji nič manj, kot 30.000 koles, od katerih plačajo kolesarji okoli 3 milijone dinarjev davka. Samo v Ljubljani je do 10.000 koles. Motorna vozila so pa letos precej padla. Je pač kriza. Lansko leto je bilo zaznamovanih 445 potniških avtomobilov, 167 tovornih in 172 motornih koles. Letos je pa vsega skupaj le 471 vozil registriranih.

Če pride otrok do stroja
 V Turnišču pri Ptuj je nedavno prišel komaj 2 letni Milan Horvat do stroja za rezanje sena in slame, kar je bilo zanj usodno. Z hudo razmesarjenimi rokami, so ga spravili v ptujsko bolnico.

Odlikovani
 Ljubljani je pred kratkim zopet napredovala za štiri odlikovance, ki so bili odlikovani z Jugoslovansko krono V. reda. Ti odlikovanci so: Anton Nefat, ravnatelj opere, Matej Likar, tajnik podsveža muzikov, član orkestra Narodnega gledališča, Ivan Hafner, in Ivan Bajde, član gledališke orkestre.

Nevarno orožje
 25-letni mizarski pomočnik France Vernik iz Radvanja je pregledoval samokres, ki se mu je sprožil in ga tako nevarno ranil, da je moral iskati pomoč v bolnici.

Nesreča
 Anton Pastovrh, 30-letni posestnikov sin iz Skaručne je vozil gramoz. Med vožnjo ga je voz tako nesrečno pritisnil h nekemu zidu, da mu je zdrbilo nogo.

Zanemarjena rana
 Matilda Erjavec, organistova žena iz Majšperga se je pred nekaj časom pri padcu malo poškodovala. Ker ni marala za malo rano, se ji je ista prisadila in je nastalo zastrupljenje krvi.

Ogenj
 V hiši posestnika Ozbiča na Humur pri Košnici v celjski okolici je nastal požar, ki je uničil vsa gospodarska poslopja. V času nesreče ni bilo pri Ozbičevih nikogar doma.

Obsojen
 Pred senatom okrožnega so-

POZOR SLOVENCI!

Naznanjam, da izvršujem vsa zidarska dela, kakor tudi cementna betonska dela. Popraviljam zidarska dela pri hišah, zidam garaže. Cene zmerne. Delo zadovoljivo in jamčeno. Pokličite me, kadar rabite kakor zidarsko delo kakršnekoli vrste.

Leo Černet
 1812 West 23rd Street,
 CHICAGO, ILL.

Društvo 'SV. JERONIMA'

ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.
 Ustanovljeno dne 19. aprila 1914. Steje nad 200 članov v obeh oddelkih. Sprejema vse zavedne katoliške Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta in v ml. oddelke od rojstva do 16. leta. Član ali članica, ko oboli, naj se takoj javi pri društvenem tajniku in potem naj se ravna po pravilih. Društvo zbora vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru.

Odbor za leto 1933:
 Predsednik MIKE F. TOMŠIČ, Box 217, Houston, Pa.
 Tajnik JOHN BEVEC, Box 16, Strabane, Pa.
 Blagajnik ANTON TOMŠIČ, Box 94, Strabane, Pa.

7 dni do JUGOSLAVIJE

Z NAJHITREJŠIMI PARNIKI NA SVETU
BREMEN • EUROPA
 POSEBNI VLAK ob parniku v Bremerhavenu jamči zelo udobno potovanje v LJUBLJANO. Izberite železniške zvezne tude iz Cherbourga. — Ali potujte z ekspressnim parnikom COLUMBUS.

Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali
NORTH GERMAN LLOYD
 130 W. RANDOLPH ST., CHICAGO, ILL.

je Sloveniji nič manj, kot 30.000 koles, od katerih plačajo kolesarji okoli 3 milijone dinarjev davka. Samo v Ljubljani je do 10.000 koles. Motorna vozila so pa letos precej padla. Je pač kriza. Lansko leto je bilo zaznamovanih 445 potniških avtomobilov, 167 tovornih in 172 motornih koles. Letos je pa vsega skupaj le 471 vozil registriranih.

Orožje ni za otroke
 Z revolverjem je naneraval streljati 13 letni Franc Podgoršak, sin posestnika iz Drste-lja pri Ptuj. Pri nabijanju je orožje nenadoma eksplodiralo in mu popolnoma razmesarilo levo roko.

Najdeno truplo
 Pred nedavnim je Drava v bližini Slovenje vasi naplavila žensko truplo, ki je moralo biti že dolgo časa v vodi. Po opisu trupla je železnikar Kos iz Studencev pri Mariboru spoznal svojo ženo ki je že več časa poprej neznano kam izginila. Bila je dalje časa živčno bolna in v duševni zmedenosti je najbrže skočila ali padla v vodo in utonila.

Na slami ni dobro spati
 Iz Požege poročajo, da je 10 letni Ivan Žakanj zaspal na slami nad hlevom. Med spanjem mu je podgana objedla levo uho. Bolečine je pa začutil šele, ko so ga zbudili.

Zaklad
 Kmet Ilija Putnik iz Bačunc pri Banja Luki je na svojem zemljišču izkopal staro posodo iz rimskih časov, katere je skrivaj odnesel na dom. Kmalu je začel kupovati zemljišče in druge potrebščine. Ljudje so govorili, da je Ilija našel velik zaklad, Ilija je pa oblastem povedal, da je imel denar od poprej, našel pa je staro posodo, katero je oblastem tudi pokazal.

Tat
 V Jenkovo hišo na Sorskem polju se splazil tat, med tem časom ko so bili domači na polju. Pobral je se zlatenino, prstane, ure in verižice ter ves denar.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Pozor potniki

in posetniki svetovne razstave in drugi rojaki v Chicagi in okolici! Sporočam, da imam na razpolago vsak čas čiste hotelske sobe s kopalnicami in vsemi udobnostmi po zmernih cenah.

Domača kuhinja preskrbuje goste z okusnimi jedili.

RUDOLF ŠROIF
 HOTEL IN SLOVENSKA
 GOSTILNA

SVEŽE PIVO VEDNO NA
 ČEPU.

2047 West 21st Street,
 CHICAGO, ILL.
 Tel. Canal 5512.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.

— Povest z gorenjskih planin —

Ko pridejo na postajo, spozna službojuči stražnik v Matiji onega, ki mu je bil sinoči ušel. Ko vpraša tovariša, ki sta prinesla Matijo, kje sta ga dobila, mu povesta, in še pravita, da je eden izmed ustreljenih tihotapcev. Toda stražnik zmaže z glavo:

"Ni mogoče! Ranjeni ni mogel priti na vrh Golice in še s tovorom na plečih!"

Pa jima pove kako je bilo z Matijo in pokliče še tovariša, ki je bil z njim. Tudi ta spozna Matijo za onega, ki sta ga bila ujela.

Pripeljejo še Mohorja.

"Ali vi poznate onega," vpraša Matijo in na Mohorja pokaže.

"Odkod naj ga poznam?" se spretno izogne Matija.

"Tedad vi niste tihotapec?"

"Ne, nisem!"

"Zakaj pa ste bežali pred nama?"

"Bal sem se kazni, ker sem bil mejo prekočal brez dovoljenja."

"Kam pa ste hoteli?"

"Po opravih v St. Peter."

"Tedad se boste zmenili z orožniki. Vi pa," pokaže na Mohorja, "pa najprej z našimi predstojniki, potem pa s sodiščem!"

Mohorja odpeljejo v zapor, Matijo pa, ki ni mogel hoditi, oddajo v bolnišnico sobo na stražnici kjer leži ves teden v bolečinah, ki mu jih prizadeva rana. Toda bolj od telesnih bolečin ga peče in žge negotovost, vprašanje, strašno vprašanje: kaj je z Matevžem?

Ko se bliža skrajni del rojne črte, ki so jo tvorili jugoslovenski financarji, Rudniki, zaslišijo za seboj hitre korake. Ravno Ivan in Stanko sta na tem koncu črte. Ozreta se in vidita: za njima hiti Janez, Hribarjev hlapec, bled v obraz, upchan in raztrgan od grmovja in čeri.

Ko je bil Janez odšel po naročilu Cilkinem na Golico, se je držal poti in hitro dospel pod Končno v času, ko so bili financarji že v Spodnji koči. Slutil je, da so najbrže tam, zato se je izognil poti, ki pelje h koči in na vrh Golice, pa je zavil na desno ter krenil pod Kočno misleč, da bo tam prišel iskati za tihotapci. Toda ko le ni našel na nobeno sled, je že menil, da so tihotapce ujeli stražniki ter jih odpeljali v koč. Tedaj je prišel na mesto, kjer sta bila Ivan in Stanko ter videl na tleh ležati izstreljeno patrono. Zato je krenil proti robu Kočne in res kmalu našel sled, krvavo sled. Zdaj je vedel, da je samo dvojce mogoče; ali so stražniki ranili tihotapce in jih odpeljali v koč, ali pa so jim tihotapci ušli. Iskal je za sledjo krvi in našel, da gre na ono stran vrha. V mokri travi je videl tudi odtise čevljev in stopinj, spoznal, da je hodilo to več oseb in bil prepričan, da se je glavna borba tu odigrala. Imel pa je Janez kljub starosti boljše oči kot financarji in tako je našel, da je krvava sled šla na desno okrog Kočne in v grmovje. Rine in išče dalje v grmovje. Tam je nekaj svetlega na vešici! Stopi tja: krvava ruta. Ogleda si jo bliže: Jezus, to je Cilina ruta, še mokra od sveže krvi, čisto prepojena z njo. Stisne jo v žep in išče dalje. Še nekaj korakov sledi krvavi sledi, potem pa zazija pred njim prepad; le ozka steza pelje okrog roba, a ni nobene sledi na njej. Tedaj ni šel ranjeni Matevž nazaj! Čemu tudi nazaj v roke financarjem. Tu doli v prepadu? Janez se zgrozi ob misli, ki mu vstaja v duši. Ne vzdrži ob robu prepada. Koleno mu klecni in komaj more nazaj, odkoder je prišel. Zavije

spet na rob, na plano. Ozre se proti Golici in vidi v solnčnem svitu stopati dva stražnika proti Kadilnikovi koči in civilista v sredi. Pogleda proti Spodnji koči. Nikogar ne vidi. Stopi dalje. Tedaj zagleda v globeli bliskati bajonete. Tam bodo kaj vedeli!

Požene se za njimi, da se mu šibe noge, da ga znoj obliva od napa. Počasi jih dohaja; ali vendar se krči razdalja med njim in financarji, dokler jih nad Rudnikom ne zateče.

"O Janez, od kod pa Vi," ga zbadljivo vpraša Ivan. "Ste tudi bili s tihotapci?"

Janezu trepete glas in roke mu drgetajo, ko stopi k financarjema in vpraša "Za božjo voljo, povejte mi, kje je Matevž?"

"Matevž? Kako veste, da je bil med tihotapci," ga vpraša Ivan.

"Ljubezen tihotapi na Koroško!" mu s posmehom vrača Ivan večerajšnje zbadanje. Toda Stanku se zasmili stari mož, ki skrb gori iz njega.

"Najbrže je ustreljen, nismo ga dobili!"

"Da, da, mrtev, mrtev! Moja krogla ga je zadel in videl sem, kako je omahnil vznak v prepadu!" škodoželjno pritrdi Ivan in še pristavi: "Pa Cilki to povejte!"

"Živina!" se utrga Janezu in najraje bi planil na stražnika. Kakor da drob gori v njem, mu je in v glavi se mu vrti.

Janez mu pove to, umrla bo, ubožica, če zve!

Znova se zasmili stari hlapec Stanku, ki tolaži:

"Saj ni gotovo, če je mrtev! Omahnil je res in padel in dobili ga nismo. Šli pa so nemški stražniki za sledjo in ga morda dobe še živega in rešijo. Le povejte Cilki!"

Ivan strupeno pogleda tovariša, pa stopi urno v graben.

Takoj hodo pri hišah in ne mara, da bi šel hlapec z njima. Zato še tovariša nažene v hitro hojo in kmalu izgineta Janezu izpred oči ter utoneta za ovinek.

Janez pa se sesede od bolečine, ki divja v njem. Iz žepa izvleče krvavo ruto skozi in skozi z Matevževu krvjo prepojeno. Išče za besedo, ki naj jo poreče Cilki, ko ga vpraša: kje je Matevž? Kaj je z njim? In ko gre dalje, sta mu nogi težki kakor svinec in ko zavije mimo Lipovška v kolovoz, se skoro zgrudi od utrujenosti.

Doma na očetovo in materinsko vprašanje, kaj je zvedel, ne more najti odgovora. Šele, ko mu povedo, da Cilka še spi, trga počasi iz sebe, kar ve. Tudi ruto pokaže. In mati planejo v jok, oče se obrnejo v okno. Vsi trije molče, a vsem trem gori na jeziku in v srcu eno samo vprašanje: kaj bo s Cilko?

ŠESTO POGLAVJE.

Ko je Tilen pobral ranjenega Matevža in si ga natovoril, ga je kot otroka nesel v naročju, ker bi drugače težko ranjeni nošnje ne prestal. Ugrabljeno puško si je vrgel Tilen čez rame in varno hodil po stezi, malo izhogeni in ozki, da je komaj mogel z ranjenecem dalje. Tilen je vedel, da dolgo ne bo mogel nositi težkega Matevža; četudi hrust in močan ko hrast, je vendar čutil, da bo breme prekalno pretežno zanj. Glavno je, da pride okrog vrha koč na Ciganjo planino. Od tam dalje bo že laže, ker bo pot bolj zložna.

(Dalje prih.)

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA" ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Znanstvene in poučne knjige

ki jih ima v zalogi knjigarna Amerikanski Slovenec:

AJDOVSKI GRADEC, Dr. J. Tominšek	20c
AMERIKA in AMERIKANCI, Rev. J. M. Trunk	\$4.00
BRESKEV in MARELICA. Pouk kako vzgajamo in oskrbujeemo	40c
DOMAČI VRT. Praktičen navod, kako ga uredimo. M. Humek	\$1.50
DOMAČI ZDRAVNIK, po naukih in izkušnjah župnika Kneippa	\$1.50
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK. Fr. Duler	\$1.25
DRŽAVLJANSKI KATEKIZEM, o pravicah in dolžnostih ameriških državljanov	25c
DUŠEVNA RAST OTROKA in MLADOSTNIKA, Dr. K. Ozvald	75c
FILOZOFIJA, Fr. Veber	\$1.50
GOSPODARSKA GEOGRAFIJA, Dr. V. Šarabon	\$1.25
GRADJANSKI KATEKIZEM, za Hrvate o pravicah i dužnostih ameriških gradjana	25c
IDEJNI PREDHODNIKI, današnjega socializma in komunizma	75c
IZPOVEDI SOCIALISTA. Od socializma do duhovništva	60c
KAKO SI OHRANIMO LJUBO ZDRAVJE, Dr. H. Vedenik	25c
KITAJCI IN JAPONCI. Jos. Stare. Življenje in šege narodov Daljnega vzhoda	41c
KLETARSTVO. B. Kalický	\$2.00
KNJIGOVODSTVO. 2 del. Iv. Podlesnik	\$1.00
KNJIGA O ŽIVLJENJU. Aleš. Useničnik	85c
KRATKA ZGODOVINA SLOVENSKEGA SLOVSTVA. Dr. Iv. Grafenauer	\$1.00
KREK. Izbrani spisi 1. zvez. Iv. Dolenc	\$1.00
LJUBAVNA in SNUBILNA PISMA	31c
MILOSRDNOST DO ŽIVALI	25c
MLEKARSTVO, s črticami o živinorejci	\$1.00
NARODNO GOSPODARSKI ESEJI. Dr. A. Gosar	31c
NASVETI ZA HIŠO IN DOM. I. Majdič	75c
NAŠE GOBE. Navodilo za spoznavanje užitenih in strupenih gob	\$1.50
NAUK O ČEBELARSTVU. Fr. Rojina	50c
OB 50 LETNICI Dr. Jan. Ev. Kreka	25c
O ČLOVEŠKEM RAZUMU. J. Locke. Znanstvena razprava	\$1.25
OD SRCA DO SRCA. Slovenskim Amerikancem v premislek	25c
OSMERO BLAGOV ali nauk o srečnem življenju	\$1.00
OSNOVNA NAVODILA ZA ZDRAVLJENJE MALARIJE. Dr. I. Matko	15c
GOSPODINSTVO. S. M. Purgaj. Navodila za praktično gospodinstvo	\$1.25
OSNOVNI POJMI MODERNEGA BANČNIŠTVA IN BORZNIŠTVA. A. Jamnik	75c
OSNUTEK SLOV. NAROD. GOSPODARSTVA. M. Brezigar	75c
OSNOVNI POJMI MEHANSKE TEHNOLOGIJE KOVIN v zvezi s stvarnoiznaštvom	\$1.00
PEROTINAR. 1. in 2. letnik. Vsak po	90c
POD DOMAČIM KROVOM. Poučna knjiga o vzgoji PODKOVSTVO. Pouk kovačem in konjerejem	75c
PODOBE IZ MISIJSKIH DEŽEL	40c
POGLED V NOVI SVET	15c
POLITIČNE STRANKE. Pouk o politiki	\$1.50
POSREDELSTVO. Gospodarjem v pouk	60c
POŠTNO IZRAZOSLOVJE. Nemško-slovensko. Jos. Petrič	25c
PRAKTIČEN SADIJAR. Nauki za sadjereje	\$2.00
PRAVILA ZA OLIKO. Okrajšano po knjigi o lepem vedenju	75c
PRAVOSLOVJE. Dr. F. Grivec	45c
PRVA POMOČ. Dr. Mavr. Rus	\$1.00
RABOJEMNO PRAVO. Dr. F. Mohorič. Navodnik in zakon	45c
RAČUNAR V DINARSTVU IN KRONSKI VELJAVI	75c
RASTLINSKI IMENIK slovenskih dežel, Slov.-latinsko-nemški. Al. Benkovič	25c
RAZLIČNO BLAGO. A. M. Slomšek	\$1.25
REJA DOMAČIH ZAJCEV. Dr. S. Voszka	45c
SADJE V GOSPODINSTVU. Nauk o ravnanju s sadjem, o domači uporabi in konzerviranju	75c
SADNI MOST ALI SADIJEVEC. Kako ga izdelujemo in kako z njim ravnamo	50c
SAMOZNAKI SLOVENSKE STENOGRAFIJE. A. Robida	15c
SLOVARČEK k Ovidijevim pesmim. A. Dokler	75c
SLOVENC, desetletju 1918-1928. Dr. J. Mal.	\$5.00
SLOVENC. Fr. Erjavec. Zemljepisni zgodovinski politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled	\$1.25
SLOVENSKA KUCHARICA. S. M. Fey. Kalinšek	\$5.00
SLOVENSKA STENOGRAFIJA. F. Novak. 1. in 2. del. Vsak po	60c
SLOVENSKA STENOGRAFIČNA ČITANKA. A. Robida	95c
SLOVENSKI ŽUPANI V PRETEKLOSTI	25c
STO IZLETOV, po Gorenjskem, Dolenjskem in Notranjskem. R. Badjura. Informativna knjiga za izletnike	\$1.45
SLOVENSKA ŽENA, v dobi narodnega preporoda	50c
SVETA RUSIJA. Dr. F. Stele in Fr. Treseglav	45c
TRAVNIŠTVO. J. Turk. Slovenskim živinorejcem v pouk	45c
UČITELJ V BOJU PROTI ALKOHOLIZMU. Iv. Strkelj in R. Horvat. 1. in 2. zvezek. Vsak po	45c
UVOD V FILOZOFIJO. Al. Useničnik. 1. in 2. zvezek. Vsak po	\$1.25
UVOD V KRŠČANSKO SOCIOLOGIJO. Dr. Al. Useničnik	40c
VARČNA KUCHARICA. Marija Remec. Navodila za pripravo okusnih jedil s skromnimi sredstvi	\$1.50
VINARSTVO. Andrej Zmavč	\$2.00
VLADAR. Nice. Machiaceli. Lastnosti, ki naj bi jih gojila vladajoča oseba	40c
VZOR-ČLOVEK ALI OSEBNOST KOT IDEAL. Dr. J. Jeraj	50c
VZGOJNA METODA. Bl. Janeza Bosca	50c
VZORNA GOSPODINJA. Giz. Majeva	85c
ZA KRŠČANSKI SOCIJALIZEM. Pomisleki in odgovori. Dr. Gosar	50c
ZAZNAMEK OKRAJŠAV KORESPONDENČNEGA PISMA. Fr. Novak	50c
ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL, kot jih rabi slov. narod	85c
ZDRAVILNA ZELIŠČA	35c
ZGODOVINA BREZOVIŠKE ŽUPNIJE. Jos. Novak	95c
ZGODOVINA FARE DOMŽALE. Franc Bernik	\$1.00
ZGODOVINA NOVEJŠEGA SLOV. SLOVSTVA. Iv. Grafenauer	\$1.25
ZGODOVINA SLOV. NARODA. Dr. Jos. Gruđen. 1.-6. zvezek. Vsak zvezek po	60c
ZDRAVLJE IN BOLEZEN, v domači hiši. Dr. J. Potrata	75c
ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCIH, HRVATIH IN SRBIH. Dr. J. Mal.	\$1.50

Naročilom je priložiti denar, podisi v gotovini, Money Ordru, bančnem draftu ali v znakah. Knjige pošiljamo poštne proste. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

O TEM IN ONEM

UPIJANJENA BIKA

Iz doline Rott na Bavarskem poročajo naslednjo nenavadno zgodbo: Neki mlinar je pred kratkim kupil dva bika, ki sta nekoč, ko je bil gospodar z doma, tako podivjala, da jih mlinarjeva žena ni mogla ukrotiti. V skrajni sili si je pomagala s tem, da je vzela iz omare steklenico žganja in ponudila pijačo bikoma. Zlila jima jo je med krmo. Bika sta krmo použila in se umirila. Ko pa je prišel zvečer domov mlinar in pogledal v hlev, je videl, da se bika valjata po tleh. Noge so jima bile odpovedale in sta jih vrgla deloma od sebe, deloma sta jih molela v zrak. Ker sta bika tudi pokajševala, se je mlinarja lotila skrb, kaj to pomeni. Ves v strahu, da ne bi bil to začetek kakšne nevarne bolezni, ki se lahko konča s smrtjo, je tekel mlinar po klavca ter ga pripeljal domov, da je zaklal živali. Šele potem je govoril s svojo ženo, ki mu je pojasnila vzrok stanja, ki ga je mlinar smatral za brezupnega. Toda bilo je že prepozno, kajti bika sta bila zaklana in odrta in meso se je že kuhalo v loncih vaščanov.

BELE LISE NA NOHTIH

Tudi pri popolnoma zdravih ljudeh se dogaja, da se pojavijo sredi nohtne substance bele pike in pege, ki jih mnogi ne vidijo radi, dasi jih drugi ljudje imenujejo spet "srečnosne" nohte ali pege. Po vsej priliki nastanejo tako, da noht poči ali se na drug način pokvari in se vsedejo gornjo kožico nohta, tako kakor nastanejo približno tudi bele lasje po zraku, ki pride v las in nadomesti lasno barvilo. Pege v nohtih se običajno ne večajo, a tudi ne izginejo tako kmalu. Premikajo se z rastjo nohta polagoma proti njegovemu robu, kjer jih potem lahko odrežemo. Lahko jih poskusimo zakriti s kakšno barvilno ali drugo mažo za nohte, najbolje pa je, če jim ne pripisujemo prevelikega pomena.

MNOGI NE VEDO...

da je mogoče z novorstnimi fotografskimi plastmi fotografirati celo v temi, ker se namesto svetlobnih uporabljajo toplotni ali tako zvani infrardeči žarki;

da so v kanadskih zaščitnih parkih morali zaklati več sto bivolov in da je prišlo ob tej priliki za četrtilijona kilogramov bivolvjega mesa na trg;

da je neki norveški izumitelj sestavil zobno ščetko, ki brizga med izpiranjem zob ustno

vodo na zobe;

... da je po najnovejših fizioloških poskusih rugby po vse priliki najnapornejši sport;

... da je v ozračju Marsa mnogo manj kisika nego v našem ozračju in da morajo bitja na tej premičnici zaradi tega drugače ustrojena nego naša bitja;

... da je aluminij med vsemi kovinami v zemeljski skorji najmočnejše zastopano.

SREČO JE PRODAL

V Molku na Niževavstrijskem živi hlapec Janez Schaup, ki deluje pri varu na imenu basona Tintin. Pred kratkim sta se k njemu pripeljala dva elegantna gospodara z avtomobilom. Predstavila sta se za odposlanca neke dunajske banke in sta začela pripovedovati nekaj o glavnem dobivku. Hlapec se je delal, kakor da ne razume. Šele ko sta mu povedala, da je zadel s svojo srečo iz l. 1926 stotisoč šilingov, je začel zija. Ampak namestu da bi veselil sreče, je postal nenadoma obupan. Na vprašanje, kaj mu ni prav, je hlapec pojasnil, da je prodal srečo pred nedelno nekemu krošnjarju. Slednji mu je tako prijazno priporočil, da mu jo je izročil. Krošnjar mu jo je plačal kljub temu, da ni bil Schaup v denarni zadregi.

ALWAYS LEFT OUT

Do you know why she wasn't welcome? She, herself, didn't. Halitosis (bad breath), the social fault no one forgives, was the reason. Yet no one need have halitosis. Gargling with Listerine instantly destroys mouth odors and checks infection. Use it daily. Recent tests show that Listerine promptly overcomes odors ordinary antiseptics can't hide in 4 days. Lambert Pharmaceutical Company, St. Louis, Mo. U. S. A.

LISTERINE

promptly ends odors ordinary antiseptics can't hide in 4 days

SUCH IS LIFE—

SNAP SHOOTING THE MILLENIUM
"Hal Hal Hortense, only the left tires are punctured."

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.